

Rodina bez přístřeší 2 – hodnocení

- Základem hodnocení je učitelské posouzení úrovně občanské kompetence na základě vypracovaných pracovních listů pracovní list 1 a pracovní list 2.
- Ve vybraných dovednostech je součástí sebehodnocení žáka.
- V případě výrazného nesouladu mezi učitelským hodnocením a sebehodnocením žáka mají vyšší význam informace z pracovních listů.

Jak rozpoznat jednotlivé úrovně aspektu klíčové kompetence

- **Pracovní list 1 úloha 1.1**

Jako úroveň poučený hodnotíme vlastními slovy popsané riziko, které odpovídá situaci. Nepředpokládáme, že by žáci dokázali vysvětlit možné důsledky situace.

Pro zařazení do úrovně kompetence aktivně užívající a pokročilý předpokládáme přibližnou znalost práv dítěte.

Do kritérií hodnocení je zahrnuta i schopnost vysvětlit, jak porušení práva Honzíka ohrožuje.

Jako úroveň aktivně užívající hodnotíme formulace, které zahrnují právo dítěte být se svou rodinou, právo na životní úroveň nezbytnou pro zdravý vývoj.

Na úrovni pokročilý očekáváme komplexnější pohled, například právo na sociální zabezpečení.

Konkrétní formulace kritérií jsou definovány v závěrečné tabulce.

- **Pracovní list 1 úloha 1.2**

Hodnotíme, do jaké míry je žák schopen nahlédnout situaci komplexně, bez předsudků a stereotypního hodnocení.

Jako úroveň aktivně užívající hodnotíme návrhy příčin: nízký příjem, splácení dluhů, neschopnost plánovat, zdravotní překážky.

Na úrovni pokročilý očekáváme zahrnutí společenského hlediska, například překážky při získání lepší práce nebo bydlení kvůli sociálnímu vyloučení (nálepka nespolehlivého, neschopného, problémy s nízkou kvalitací), kvůli absenci podpory širší rodiny nebo přátel.

Pracovní list 1 úloha 1.3

Odhad dalšího vývoje situace – rozvinutá odpověď by měla obsahovat tyto součásti: zahrnutí vlastní iniciativy rodičů s ohledem na jejich reálné možnosti, uvedení možností pomoci státních i nestátních institucí, realistické posouzení možností jednotlivých členů rodiny, rizika osobních a vztahových problémů.

- **Pracovní list 2 úloha 2.1**

Pokud žák nemá potřebné znalosti o fungování státních úřadů v ochraně dětí, může mu být poskytnuta dopomoc.

V informačním letáku Magistrátu Ústí nad Labem najde v sekci Poradenství instituce a k nim popis jejich činnosti. Vybere z nabídky ty z nich, které nabízejí pomoc v dané situaci, jedná se zejména z části Magistrát: o oddělení sociální práce Magistrátu – řešení problémů s bydlením, ze sekce Volný čas: Podpora vzdělávání Předlice, Dobrovolnické centrum – bezplatné doučování, Centrum pro rodinu Ovečka, Oblastní Charita Ústí nad Labem – pomoc při řešení problémů, pomoc při jednání s úřady, poradenství ohledně hospodaření domácnosti, v oblasti poradenství Spirála krizová lůžka, Člověk v tísní – poradenství jak řešit krizové situace.

Kritéria hodnocení jsou uvedena v tabulce.

- **Pracovní list 2 úlohy 2.2 a 2.3**

U uvedených institucí mají žáci rozlišit, zda se jedná o státní, nebo neziskové. Na základě předchozích znalostí o fungování občanské společnosti a vlastní zkušenosti s charitativními sbírkami žáci odpoví na otázky ohledně jejich financování. V úkolech jde hlavně o porozumění, že instituce občanské společnosti fungují na principu vzájemné pomoci, a to ze sbírek, sponzorství a dobrovolnictví. Do úrovní jsou žáci zařazeni na základě zisku bodů: poučený do 3 bodů, aktivně užívající 3–6 bodů, pokročilý víc než 6 bodů. Vzhledem k náročnosti úlohy v úrovni začínající zisk bodů nepředpokládáme.

- **Pracovní list 2 úlohy 2.4 a 2.5**

Otázka 2.4 směřuje k vyhodnocení řešení situace a porovnání s možnostmi, které daná lokalita nabízí.

Za odpověď začínající považujeme odpověď, která se týká okolností situace, nikoliv jednání aktérů, např. bylo volné místo v rodinném centru, další úroveň je kombinací vnějších okolností a aktivity aktérů.

Za rozvinutou považujeme odpověď, která reflektuje fakt, že se rodina obrátila o pomoc, spolupráci institucí, sociální pracovník hledá služby jiných institucí efektivněji, rodina s institucí dále spolupracovala, předpokladem pro fungování neziskových institucí je, že mají prostředky k pomoci.

Mezi možnosti, jak se mohou občané zapojit v úkolu 2.5 považujeme: finanční příspěvek charitativním organizacím (Tříkrálová sbírka, Kuře...), dary do sbírky trvanlivých potravin, oblečení, drogerie, dobrovolnická pomoc.

Formulace hodnocení

Kompetence občanská: z obsahu klíčové kompetence se jedná o porozumění společenským souvislostem problému porozumění působení institucí státní správy při dodržování práv dítěte, rozpoznání projevů lidské solidarity v občanské společnosti, návrh způsobů, jak se do nich zapojit.

Aspekt klíčové kompetence	Začínající	Poučený	Aktivně užívající	Pokročilý
Projeví porozumění společenským souvislostem problému	<p>V úkolu 1.1 zformuluje částečně aspoň jedno riziko.</p> <p>V úkolu 1.2 má tendenci účastníky spíš hodnotit než hledat vysvětlení.</p> <p>V úkolu 1.3 popis dalšího vývoje nezahrnuje aktivní podíl účastníků, není realistický.</p>	<p>V úkolu 1.1 uvede konkrétní dopady situace, např. ztráta bydlení, nemůže chodit do školy.</p> <p>V úkolu 1.2 jako zdůvodnění situace uvede chování jednoho z aktérů situace.</p> <p>V úkolu 1.3 je další vývoj popsán částečně realisticky, nabízí jednu variantu.</p>	<p>V úkolu 1.1 uvádí konkrétní dopad s jeho vnějšími důsledky, např. pobyt v azylovém zařízení, odloučení od rodičů, ohrožení důvěry v rodiče.</p> <p>V úkolu 1.2 žák uvede několik příčin a vysvětlení, které spolu souvisí.</p> <p>V úkolu 1.3 popis vývoje situace nabízí dvě realistické varianty, a to podle jednání účastníků.</p>	<p>V úkolu 1.1 uvádí vnější i vnitřní důsledky možného ohrožení, např. odloučení, smutek, strach, vztek, stud, dopady na další vývoj.</p> <p>V úkolu 1.2 žák uvede příčiny v rovině osobní, ale také společenské.</p> <p>V úkolu 1.3 popis vývoje situace nabízí realistické varianty podle jednání účastníků a intervence zvenku.</p>
Rozumí působení institucí státní správy při dodržování práv dítěte	<p>Má nerealistická očekávání od státu, neorientuje se v nabídce občanské společnosti.</p> <p>V úkolu 2.1 uvede správně 1–2 instituce.</p> <p>V úkolu 2.2 a 2.3 nerozlišuje státní od nestátních institucí.</p>	<p>Má částečně realistická očekávání od státu, částečně se orientuje v nabídce občanské společnosti.</p> <p>V úkolu 2.1 uvede správně 4 instituce. Nerozlišuje státní od nestátních. Získá méně než 3 body z 9 za odpovědi v úkolech 2.2 a 2.3.</p>	<p>Částečně reflektuje možnosti státu v sociální oblasti, zohlední některé možnosti občanské společnosti.</p> <p>V úkolu 2.1 uvede správně 6 a více institucí, rozliší státní od nestátních, získá 3–6 bodů z 9 za odpovědi v úkolech 2.2 a 2.3.</p>	<p>Reflektuje možnosti státu v sociální oblasti, je si vědom možnosti zapojení občanské společnosti.</p> <p>V úkolu 2.1 uvede správně 8 a více institucí, rozliší státní od nestátních. Získá více než 6 bodů z 9 za odpovědi v úkolech 2.2 a 2.3.</p>
Rozpozná projevy lidské solidarity v občanské společnosti, navrhuje způsoby, jak se do nich zapojit	<p>V úloze 2.4 uvede jeden důvod, který se týká spíš okolností než jednání aktérů.</p> <p>V odpovědi na úkol 2.5 uvádí jeden konkrétní příklad.</p>	<p>V úloze 2.4 uvede dva důvody, které zahrnují okolnosti situace, o jednání aktérů vypovídají jen částečně.</p> <p>Odpovědi v úkolu 2.5 uvádí dva příklady, porozumění principu solidarity naznačují částečně.</p>	<p>V úloze 2.4 uvede dva a více příkladů jednání vedoucího k řešení situace.</p> <p>Odpovědi v úkolu 2.5 prokazují porozumění principu solidarity.</p>	<p>V úloze 2.4 uvede více příkladů jednání vedoucího k řešení situace, odpověď zahrnuje i předpoklady fungování neziskových organizací.</p> <p>Odpovědi v úkolu 2.5 prokazují porozumění principu solidarity a reflexi dosavadních zkušeností.</p>